

**KAUNO JURGIO DOBKEVIČIAUS PROGIMNAZIJOS
PAGRINDINIO UGDYMO I PAKOPOS (5-8 KLASIŲ) MOKINIŲ
MOKYMOSI PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS
APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno Jurgio Dobkevičiaus progimnazijos pagrindinio ugdymo I pakopos (5-8 klasių) mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja 5-8 klasių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, vertinimo lygmenis ir principus, mokinių įgytų kompetencijų vertinimą ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarką. Šiame Apraše mokinių mokymosi pasiekimai apima ir mokymosi pažangą, tai yra mokinio nuolatinį augimą ir judėjimą išsikeltų mokymosi tikslų link, bei ugdymo rezultatus, kurie atspindi mokinių įgytas kompetencijas.
2. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis. Vertinimas suprantamas kaip mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairiais būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi.
3. Mokymosi pasiekimų vertinimo procesas grindžiamas Tarptautinio bakalaureato programos mokinio profilio savybėmis ir vertybiniais orientyrais, leidžiančiais atskleisti mokinių visapusiškus gebėjimus tinkamiausiu būdu bei sudaryti galimybes juos plėtoti. Jais paremta kasdienė vertinimo praktika prisideda prie įtraukios ir mokinį, ir mokytoją įgalinančios mokyklos kultūros formavimosi.
4. Vertinimo apraše aptariami vertinimo tikslai ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, vertinant sukauptos informacijos fiksavimas ir tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka.
5. Vertinimo tvarkos aprašas sudarytas remiantis:
 - 1) LR ŠMSM ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. Nr. ĮSAK-1125 „Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu“;
 - 2) Tarptautinio bakalaureato (toliau – TB) pagrindinio ugdymo I pakopos (5-8 klasių) (toliau – MYP, *angl. Middle Years Programme*) vertinimo principais (*MYP: From principles into practice, 2014*);

3) LR ŠMSM ministro 2005 m. balandžio 5 d. Nr. ĮSAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2005 m. balandžio 5 d. Nr. ISAK-556 (paskutiniu pakeitimu 2023 m. liepos 19 d. Nr. V-982);

4) mokyklos bendruomenės bendrais susitarimais.

6. Apraše naudojamos sąvokos:

- **TBO (TB)** – Tarptautinio bakalaureato organizacija (*angl. IBO – International Baccalaureate organisation*).
- **MYP** (*angl. Middle Year Programme*) – Tarptautinio bakalaureato pagrindinio ugdymo programa.
- **MYP skyrius** (*angl. MYP unit*) – MYP programos dalyko turinio dalis, įgyvendinama tam tikrą laiką pagal parengtą planą.
- **Vertinimas** – nuolatinis informacijos apie mokinio pažangą ir pasiekimus kaupimo, informavimo ir interpretavimo procesas.
- **Įvertinimas** – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.
- **Įsivertinimas** – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.
- **Vertinimo kriterijai** – vertinimo metodikose numatyti užduočių atlikimo kriterijai, atitinkantys Bendrųjų programų reikalavimus, ir MYP dalykų programų standartai, su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

7. Atsižvelgiant į vertinimo tikslus ir pobūdį, taikomi šie vertinimo būdai:

- **formalusis vertinimas** – vertinimas, kai skiriamos tam tikro formato užduotys, numatomas laikas joms atlikti, užduotys įvertinamos formaliais kriterijais, įvertinimas fiksuojamas;
- **neformalusis vertinimas** – vertinimas, kuris vyksta nuolat: stebint, susidarant nuomonę, kalbant, diskutuojant. Įvertinimas fiksuojamas mokytojo pasirinkta forma (ženklais, simboliais, individualiomis pastabomis ir kt.);
- **kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas.

8. Atsižvelgiant į vertinimo paskirtį, taikomi šie vertinimo tipai:

- **formuojamasis vertinimas** (*angl. formative assessment*) – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu. Formuojamojo vertinimo teikiama informacija leidžia mokiniams analizuoti esamus pasiekimus ir mokymosi spragas, leidžia numatyti mokymo(si) perspektyvą, didinti mokinių mokymosi sėkmę ir gerinti rezultatus (*MYP: From Principles into Practice*, 125, 133).
- **apibendrinamasis vertinimas** (*angl. summative assessment*) – kriterijais grįstas vertinimas, kuriuo siekiama nustatyti mokinio kompetencijas arba pasiekimų lygį baigus MYP skyrių

arba dalyką. Apibendrinamasis vertinimas yra kiekvieno MYP skyriaus dalis, pateikianti įrodymus, leidžiančius įvertinti mokinio pasiekimų lygį pagal dalyko vertinimo kriterijus (*MYP: From Principles into Practice*“, 125, 133).

II. VERTINIMO FILOSOFIJA IR MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

9. Vertinimas yra kiekvieno vaiko individualios pažangos ir mokymosi proceso dalis. Kiekvienas mokinys mokosi unikaliu būdu, todėl turi būti vertinamas jam tinkamiausiu būdu. MYP principais grįstas vertinimas vaidina svarbų vaidmenį ugdant mokinių visapusiškai, akcentuojant ne tik rezultatą, bet ir mokymosi procesą. Vadovaujantis MYP gairėmis, mokytojai kiekvienais programos metais vertina taikydami kiekvienam dalykui numatytus tikslus, kurie tiesiogiai susiję su konkrečios dalykų grupės vertinimo kriterijais. Mokinių sėkmės lygis siekiant kiekvienos dalykų grupės tikslų matuojamas pagal kiekvieno vertinimo kriterijaus aprašytus pasiekimų lygius.
10. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų mokyklos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.
11. Vertinant mokinių pasiekimus laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinys gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.
12. Vertinami yra mokinių pasiekimai, todėl vertinimas neturi būti suprantamas kaip apdovanojimo ar drausminimo priemonė. Mokinių užduočių neatlikimo (nepateikimo) atvejais vadovaujamosi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“.
13. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Mokyklos vertinimo kultūra neturėtų būti orientuota į mokinių konkurencijos tarpusavyje skatinimą, todėl turėtų būti vengiama mokinių lyginimo tarpusavyje.
14. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:
 - 14.1. vadovujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;
 - 14.2. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;
 - 14.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;
 - 14.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

- 14.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;
- 14.6. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;
- 14.7. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;
- 14.8. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimas pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;
- 14.9. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;
- 14.10. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;
- 14.11. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

15. Vertinimo principai:

- Vertinimas yra orientuotas į mokinį, juo siekiama motyvuoti, skatinti ir įkvėpti mokinius mokytis.
- Vertinimas apima platų strategijų ir metodų spektrą.
- Vertinimas teisingas visoms etninėms, lyties ir socialinėms grupėms.
- Vertinimas yra subalansuotas ir įtraukiantis visus mokinius ir suinteresuotąsias šalis.
- Mokinių mokymosi vertinimas grindžiamas kiekvienam dalykui būdingais tikslais ir vertinimo kriterijais.
- Veiksmingas vertinimas priklauso nuo kokybiško mokinių, mokytojų ir tėvų bendradarbiavimo.

III. MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI IR BŪDAI

16. Išskiriami trys pagrindiniai mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

- 16.1. **padėti mokytis.** Vertinimas ugdymo procese skirtas informacijai apie mokinių pasiekimus kaupti. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasminiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes. Šis tikslas įgyvendinamas kasdienio ugdymo praktikoje, taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas bei metodus;
- 16.2. **pripažinti ir sertifikuoti rezultatus.** Šiuo tikslu siekiama nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (trumpesnės trukmės mokymosi etapui, pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą). Šiam tikslui pasiekti kaupiama informacija apie mokinio pasiekimus konkrečiu laikotarpiu. Ši informacija naudojama pripažįstant ugdymo rezultatus, priimant mokytis į kitas mokyklas;

16.3. **valdyti ugdymo proceso kokybę.** Šis tikslas orientuotas į progimnazijos veiklos tobulinimą ir yra būtinas mokyklos, savivaldybės, regiono, šalies ar tarptautinio lygmens sprendimams priimti.

17. Aprašo 9 punkte įvardintiems mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams įgyvendinti naudojami formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo būdai:

17.1. **formuojamasis vertinimas** užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Formuojamasis vertinimas apibrėžiamas kaip cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi. Formuojamasis vertinimas apima:

17.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

17.1.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą, leidžiančių kiekvienam mokiniui atskleisti savo potencialą;

17.1.3. tolesnį mokymąsi, stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys turi būti konkretus ir orientuotis į mokinio atliekamą užduotį, jis turi teikti kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

17.1.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą. Mokymasis yra socialinė ir kultūrinė praktika, todėl mokiniai daug išmoksta vieni iš kitų, nes bendraudami su bendraamžiais yra atviresni, nepatiria baimės ir nerimo jausmo;

17.1.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą. Mokymasis yra sąmoninga mokinio veikla, todėl mokytojas turėtų aktualizuoti mokymosi turinį, padėti mokiniui atrasti asmeninę mokymosi prasmę;

17.2. **apibendrinamasis vertinimas** siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui.

17.3. Instituciniu lygmeniu išskiriamas mokyklos vidinis ir išorinis apibendrinamasis vertinimas:

17.3.1. mokyklos vidinis apibendrinamasis vertinimas skirstomas į trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokiniai atsiskaito už sutartos apimties mokymosi laikotarpį, ir ilgesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokytojas apibendrina ilgesnio periodo rezultatus ir įvertina mokinio darbą per trimestrą, pusmetį arba mokslo metus. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pažymiai, pasiekimų lygiai arba kiti simboliai. Tinkamai įgyvendinamas apibendrinamasis vertinimas turi:

17.3.2. būti prasmingas – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), turi aiškiai suprasti, kokia mokymosi rezultatų prasmė, ką reiškia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;

- 17.3.3. atitikti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamose bendrosiose programose suformuluotus tikslus, apibrėžiančius, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias;
 - 17.3.4. remtis kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais. Siekdami mokinių mokymosi rezultatų palyginamumo, mokytojai turi vienodai interpretuoti pasiekimų lygių reikalavimus;
 - 17.3.5. sudaryti galimybę išmokti. Mokiniam prieš atsiskaitymą, vertinamą pažymiu turėtų būti sudarytos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi;
 - 17.3.6. tikrinti mokinių mokymosi pažangą kelis kartus ir skirtingais vertinimo įrankiais; sprendimas apie mokinių gebėjimus turi būti grįstas daugiau nei vienu vertinimo būdu;
 - 17.3.7. vadovautis aiškia vertinimo skale. Ji turi būti suprantama visoms suinteresuotoms pusėms;
 - 17.3.8. remtis įrodymais. Pažymiai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį;
 - 17.3.9. vertinti už tai, ką mokinys atliko, o ne už tai, ko neatliko.
18. Išorinį apibendrinamąjį vertinimą organizuoja Nacionalinė švietimo agentūra, vykdanči pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus (toliau – NMPP). NMPP ir kitų mokinių pasiekimų stebėsenos sistemų tikslas – surinkti duomenis apie ilgesnio laikotarpio mokinių mokymosi rezultatus. Šie duomenys vertingi, nes teikia apibendrintą informaciją apie klases, mokyklos ar konkretaus amžiaus mokinių populiacijos pasiektą mokymosi lygį. Jų pagrindu priimami vadybiniai sprendimai, susiję su pedagogų kvalifikacijos tobulinimo poreikiu, ugdymo organizavimu, mokymosi priemonių kokybe ar kitais klausimais. NMPP rezultatai nėra konvertuojami į pažymius. Lyginti mokyklas NMPP rezultatų pagrindu draudžiama.

IV. MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

19. Įvairiapusė ir dinamiška kompetencijos apibrėžtis suponuoja, kad kompetenciją galima atpažinti konkrečioje veikloje. Turiningas mokyklos gyvenimas užtikrina, kad mokiniai ugdomi TB asmenybės profilio savybes, bendrąsias ir dalykines kompetencijas, ATL gebėjimus (*angl. Approaches to teaching and learning*) atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomosiose veiklose. Todėl, vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:
- 19.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;
 - 19.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos vadovaujantis „Mokinių socialinės veiklos organizavimo tvarka“ ir „Tarptautinio bakalaureato programos pradinio ugdymo ir pagrindinio ugdymo (I pakopos) projektų rengimo tvarka“.

20. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo būdai. Formuojamasis mokinio įgytų kompetencijų vertinimas skatina individualią pažangą ir kompetencijų bei ATL gebėjimų ugdymą, todėl jam ugdymo procese turi būti skiriama daugiausia laiko ir dėmesio. Sukaupta informacija ir kiti mokinių įgytų kompetencijų įrodymai tam tikro mokymosi etapo – skyriaus (*angl. unit*) ar pusmečio pabaigoje – apibendrinami kriteriniu įvertinimu, žodiniu ar rašytiniu komentaru.
21. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link: pradedama nuo ugdymo siekinio identifikavimo ir jo suskaidymo į mažesnius žingsnius, kurie mokiniams padėtų artėti prie iš(si)kelto tikslo, po to planuojamas mokymosi turinys, numatant mokymosi užduotis ir parenkant veiklas:
 - 21.1. ugdymo siekinių numatymas. Vadovaujantis bendrosiomis programomis ir TB globaliais kontekstais ir tarpdisciplininiais ryšiais bei atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius, klasės kontekstą ir mokyklos kultūrą, apibrėžiami konkretūs ugdymo siekiniai;
 - 21.2. mokymosi žingsnių ir požymių planavimas. Numatoma, kokie mokymosi požymiai parodys, kad mokiniai, sėkmingai įveikdami mažesnius žingsnius, kryptingai juda link užsibrėžto siekinio;
 - 21.3. mokymosi užduočių, veiklų ir būdų parinkimas. Mokinių įgytų kompetencijų ugdymo pagrindas yra prasmingos veiklos ir turtingos užduotys. Jomis laikomos probleminės, tiriamosios, analitinės, projektinės ir kt. užduotys bei veiklos. Joms įgyvendinti pasitelkiami įvairūs mokymosi šaltiniai bei aplinkos, svarstomi mokiniams aktualūs klausimai bei problemos ir mokomasi skirtingose aplinkose. Jų išdava – mokinių priimti ir praktiškai taikomi sprendimai. Tokio pobūdžio užduotys ir veiklos ugdo aukštesnio lygmens mąstymą, padeda užtikrinti dermę tarp ugdymo siekinių, mokymosi veiklų bei vertinimo.
22. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys. Tai yra mokiniui teikiama informacija apie jo pasiekimus ir mokymosi kelią ugdymo (pamokų) metu ir dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse bei kitose mokyklos ugdomosiose veiklose. Grįžtamasis ryšys yra abipusis. Teikdami grįžtamąjį ryšį mokytojai palaiko mokinius, skatina būti atvirus, ieškoti, nebijoti klysti. Mokiniui svarbu sužinoti, ką ir kaip jam reikėtų tobulinti savo mokymosi procese, kad darytų pažangą ir gerėtų jo mokymosi pasiekimai:
 - 22.1. grįžtamasis ryšys turi būti teikiamas įvairiomis formomis (žodžiu, raštu, neverbaline kalba) ir skatinti mokinį pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuoti mokytis;
 - 22.2. mokykloje susitariama dėl bendrų principų teikiant grįžtamąjį ryšį, kad būtų laikomasi vienodo sisteminio požiūrio, atsispindinčio mokyklos vertinimo tvarkoje;
 - 22.3. grįžtamasis ryšys gali būti teikiamas pasitelkiant vertinimo įrankius, fiksuojančius kompetencijos augimą, pvz., kompetencijų liudijimo aplankus; pasiekimų aprašus (*angl. rubrics*); mokinių įsivertinimo aprašus; mokinių socialinių veiklų stebėjimo aprašus; klausimynus (atvirų klausimų ir klausimų su atsakymais pasirinkimu) ir kt.;

- 22.4. mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti gali būti pasitelkiamas ir **kaupiamasis vertinimas**, sudarantis galimybes kaupti išsamią informaciją apie kompetencijų, ATL gebėjimų pokyčius ilgesnėje laiko atkarpoje bei panaudoti ją grįžtamajam ryšiui teikti. Kaupiamasis vertinimas turi remtis mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojui patogia forma, kuriais remdamasis prireikus jis galėtų pagrįsti savo sprendimą apie galutinį apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą. Tai leidžia mokytojui turėti sprendžiamąją vertinimo galią (*angl. professional judgment*).
23. Pažymys yra konstatuojamojo pobūdžio grįžtamojo ryšio forma. Vadovaujantis TB vertinimo nuostatomis vertinimas pažymiu taikomas tik apibendrinant mokinio įgytas kompetencijas bei ATL gebėjimus ir yra skirtas tarpinio mokymosi lygio nustatymui. Dažnas mokinių pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimas pažymiais nebėra naudojama praktika, nes įvairių užduočių vertinimo vidurkio skaičiavimas iškreipia mokinio mokymosi poveikslą, kai ankstesnės klaidos ar nesėkmės daro įtaką bendram galutiniam vertinimui net ir tuo atveju, kai mokinys likviduoja buvusias spragas. Mokymosi procese vertinimų vidurkio skaičiavimas neigiamai veikia mokinių mokymosi motyvaciją, trukdo mokymosi įgūdžiams nuosekliai formotis. Todėl skatinant individualią pažangą, didesnę vertę už pažymį turi mokytojo pastebėjimai apie atliktos užduoties kokybę, patį mokymosi procesą ir rekomendacijos dėl tolimesnio gebėjimų tobulinimo.

V. VERTINIMO PLANAVIMAS

24. Vertinimas planuojamas mokslo metams vadovaujantis Bendrosiomis Ugdymo Programomis ir MYP dalyko gairėmis (*angl. MYP subject guide*) ir nurodomas ilgalaikiuose planuose, MYP skyriuose (*angl. unit*), pasirenkamųjų dalykų ir modulių programose, projektuose.
25. Planuojant vertinimą atsižvelgiama į dalykų MYP vertinimo sistemoje pateiktus vertinimo kriterijus (A, B, C, D) ir dalykų bendrųjų programų pasiekimų sritis (Priedas Nr. 1).
26. Dalykų mokytojai vertina vadovaudamiesi metodinėse grupėse sutartais ir aprobuotais dalyko vertinimo susitarimais (Priedas Nr. 2).
27. Dalykų mokytojai, planuodami integruotas pamokas ir/ar tarpdalykinius MYP skyrius, numato bendrus vertinimo būdus, užduotis, kriterijus, vadovaudamiesi MYP tarpdalykiniu gidu (*angl. Interdisciplinary teaching and learning in the MYP*). Organizuojamas veiklas suderina su kuriojančiu vadovu ne vėliau kaip savaitę iki numatytos datos ir pažymi mėnesio veiklų plane.
28. Mokytojas rugsėjo mėnesį per pirmąją savo dalyko pamoką mokinius supažindina su mokymosi pasiekimų, pažangos informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas. Vertinimo kriterijai skelbiami kabineto informaciniame stende. Su dalyko vertinimo sistema mokslo metų pradžioje supažindinami ir mokinių tėvai.
29. Planuodamas naują skyrių, ciklą, mokytojas su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus bei formas, informuoja, kurios veiklos ir kaip bus vertinamos.

VI. VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

30. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pažanga vertinama pagal Tarptautinio bakalaureato vertinimo principus, pagrindinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus, pasiekimų lygius, metodinėse grupėse aptartus dalyko vertinimo metodus, formas ir kriterijus.
31. Vadovaujantis Tarptautinio bakalaureato MYP programos vertinimo principais, kiekvieno dalyko vertinimą apibrėžia keturi vienodo svorio kriterijai (A, B, C, D). Mokytojas turi įvertinti visus keturis **kriterijus** (*angl. assessment criteria*) ir visus jų **rodiklius** (*angl. strands*) **bent du kartus** per mokslo metus. Mokytojas, įvertinęs MYP skyrių išsidėstymą ir turinio padengimą metų eigoje, priima sprendimą, kurie labiausiai tinkami, aktualūs 1-2 kriterijai bus vertinami atitinkamame MYP skyriuje.
- 31.1. Kriterijai pirmiems (6-oms klasėms) ir tretiems (8-oms klasėms) MYP metams yra nurodyti kiekvieno dalyko apraše (*angl. MYP Subject guide*).
- 31.2. Kriterijus 5-oms klasėms ir antriems MYP metams (7-oms klasėms) nustato dalykų mokytojai bendru sutarimu iki mokslo metų pradžios. Kriterijai šioms klasėms turi būti nustatomi atsižvelgiant į būsimų metų kriterijus, taip pat į likusias spragas iš praėjusių metų.
- 31.3. Neprivaloma vertinti užduoties pagal kiekvieną kriterijaus rodiklį.
- 31.4. Dėl galutinio įvertinimo sprendimą priima mokytojas.
32. Penktų klasių mokinių ir naujai atvykusių mokinių mokymosi pasiekimai adaptacijos laikotarpiu (rugsėjo mėn.) pažymiais nevertinami.
33. Mokomieji dalykai – dorinis ugdymas (tikyba, etika), socialinis emocinis ugdymas – vertinami įskaita, kiti mokomieji dalykai, dalykų moduliai, pasirenkamieji dalykai – pažymiu.
34. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas kaupiamasis ir/arba apibendrinamasis pažymys:
- 34.1. **Kontrolinis darbas** – ne mažiau kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitas raštu atliekamas ir apibendrinamuoju įvertinimu vertinamas darbas, skirtas mokinio pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį.
- Apie kontrolinį darbą, baigiamąjį testą mokiniai informuojami prieš savaitę, fiksuojant elektroniniame dienyne. Vieną dieną klasei/grupei gali būti skirtas **tik 1 kontrolinis darbas**.
 - Paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmą dieną po mokinių atostogų kontrolinis darbas nerašomas.
 - Mokinys, praleidęs kontrolinį darbą, privalo atsiskaityti per 2 savaites nuo grįžimo į mokyklą dienos. Atsiskaitymo laiką mokinys derina su mokytoju. Įvertinimas už vėliau atsiskaitytą darbą įrašomas į kontrolinio dienos pamoką šalia „n“ raidės.
 - Kontrolinio darbo rezultatus dalyko mokytojas skelbia ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas.

- Ištaisytus kontrolinius darbus mokytojas analizuoja su mokiniais, individualiai komentuoja vertinimą, aptaria su mokiniu sunkumus ir galimybes, tolesnį mokymąsi.
 - Kontrolinis darbas neperrašomas.
 - Mokiniui, gavusiam neigiamą kontrolinio darbo įvertinimą ir pageidaujant, sudaroma galimybė konsultuotis (iki 3 val.), atsiskaityti iš tos temos, įrašant į elektroninį dienyną abiejų įvertinimų vidurkį.
- 34.2. **Apklausa raštu** – 10-15 minučių trukmės apklausa ne daugiau kaip iš 2 pamokų medžiagos su konkrečiomis, trumpomis, aiškiomis užduotimis.
- Darbai grąžinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami ne vėliau kaip per savaitę nuo parašymo dienos.
 - Apklausa praleidę mokiniai atsiskaityti neprivalo, išskyrus tuos atvejus, kai metodinėje grupėje priimtas kitoks susitarimas.
 - Iš anksto apie apklausą mokiniai neinformuojami.
- 34.3. **Apklausa žodžiu** – tai monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai vartoti mokslinius terminus gimtąja ir/ar užsienio kalba.
- Apie apklausą mokiniai informuojami prieš 1 pamoką.
 - Apklausa praleidęs mokinys suderina atsiskaitymo laiką su mokytoju.
- 34.4. **Savarankiškas darbas** – darbas raštu, kurio trukmę planuoja mokytojas, skirtas sužinoti, kaip mokinys suprato temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis.
- Mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų.
 - Mokiniai gali naudotis vadovėliu ar kita informacine medžiaga.
 - Patikrinimas gali vykti pasirinktinai (tikrinami ne visų mokinių darbai).
 - Savarankiško darbo įvertinimas fiksuojamas pagal dalyko metodinės grupės priimtą vertinimo tvarką.
 - Iš anksto apie savarankišką darbą mokiniai neinformuojami (nebent būtų reikalingos specialios priemonės: žinynai, žodynai, skaičiuotuvai ir kt.).
- 34.5. **Rašinys, interpretacija, kūrybinis darbas** – 1-2 pamokų trukmės savarankiškas darbas.
- Apie darbą mokiniai informuojami iš anksto, data tikslinama prieš savaitę.
 - Darbai grąžinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami ne vėliau kaip per 2 savaites nuo parašymo dienos.
- 34.6. **Laboratorinis, praktikos darbas** – ne mažiau kaip 35 minučių trukmės patirtinė veikla, kurios metu tikrinamas mokinių gebėjimas teorines žinias taikyti praktikoje.
- Apie laboratorinį, praktikos darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš vieną pamoką, fiksuojant elektroniniame dienyne.

- Darbai gražinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami ne vėliau kaip per 1 savaitę nuo atlikimo dienos.
- 34.7. **Projektas** – trumpalaikis arba ilgalaikis mokinio ar kelių mokinių tiriamasis ar kūrybinis darbas, skirtas patikrinti ir įvertinti mokinio tam tikro dalyko kompetencijas.
- Trumpalaikiai dalyko projektai gali būti rengiami iš vienos temos arba gali būti integruoti.
 - Trumpalaikį projektą gali atlikti 1 mokinys arba grupelėse po 2-3 mokinius.
 - Trumpalaikio projekto apibendrinamasis įvertinimas įrašomas į elektroninį dienyną projekto pristatymo dieną.
- 34.8. Ilgalaikius **MYP bendruomenės projektus** atlieka aštuntų klasių mokiniai baigiamaisiais metais. Šių projektų vertinimą reglamentuoja „Tarptautinio bakalaureato programos pradinio ugdymo ir pagrindinio ugdymo I pakopos projektų rengimo tvarka“.
21. Sėkmingas mokinių dalyvavimas olimpiadose, konkursuose, varžybose mokytojo sprendimu vertinama kaip socialinė – pilietinė veikla, užfiksuojant ją dienyne.
22. Mokiniai, turintys specialiųjų ugdymo(si) poreikių, ugdomi pagal Bendrąsias ugdymo programas, teikiant švietimo specialistų pagalbą ir taikant individualius metodus. SUP mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, kompetencijos ir asmeninė pažanga vertinama remiantis metodinėse grupėse parengtomis dalyko vertinimo tvarkomis ir atsispindi individualiai parengtoje pritaikytoje arba individualizuotoje mokinio programoje.

VI. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ AR JOS DALĮ

23. Pusmečių pažymiai vedami iš to pusmečio apibendrinamojo vertinimo keturių skirtingų išvestinių kriterijų (pagal TB – ABCD) vidurkio bei vadovaujantis mokytojo profesiniu sprendimu (*angl. professional judgment*).
24. Metinis pažymys vedamas iš I ir II pusmečių įvertinimo vidurkio (apvalinant iki sveikojo skaičiaus). Dorinio ugdymo (tikybos, etikos) ir socialinio emocinio ugdymo metiniai įvertinimai fiksuojami įrašu „įsk“ (įskaita), jei I ir II pusmečių įvertinimai yra atitinkamai „įsk“ ir „įsk“, „įsk“ ir „neįsk“, „neįsk“ ir „įsk“.
- 23.1. Jei mokinys per visą ugdymo laikotarpį (pvz., pusmetį) neatliko visų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ugdymo bendrosiose ir MYP programose, mokinio dalyko pusmečio ar kito ugdymo laikotarpio pasiekimai prilyginami žemiausiam įvertinimui „labai blogai“.
- 23.2. Jei mokinys per pusmetį praleido 30 ir daugiau proc. pamokų ir neturinčiam jokio įvertinimo, įrašomas žemiausias įvertinimas „labai blogai“.
- 23.3. Jei mokinys neatliko visų vertinimo užduočių dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pvz., mėnesius trukusios ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, suteikiama reikiama mokymosi pagalba.

24. Pabaigus programą pagal poreikį pažymiai konvertuojami į TBO sistemą.

Įvertinimas pagal BUP	Įvertinimas pagal TBO
10	7
9	
8	6
7	5
6	
5	4
4	3
3	2
2	1
1	0

25. Pasibaigus ugdymo procesui, dalyko mokytojas teikia siūlymą mokyklos direktoriui skirti papildomus darbus, kelti į aukštesnę klasę arba palikti kartoti ugdymo programos mokinius, turinčius neigiamą dalyko metinį įvertinimą. Sprendimas įforminimas direktoriaus įsakymu.

25.1. Jei mokiniui, turinčiam metinį neigiamą dalyko įvertinimą, skiriamas papildomas darbas, dalyko mokytojas ir mokinys susitaria dėl papildomo darbo atlikimo trukmės, konsultacijų, atsiskaitymo datos.

VII. VERTINANT SUKAUPTOS INFORMACIJOS FIKSAVIMAS, ANALIZAVIMAS IR INFORMAVIMAS

26. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne bei mokytojo užrašuose.
27. Mokytojas, aptaręs su mokiniais, gali savo užrašuose naudoti sutartinius simbolius, fiksuojančius mokinių pastangas, atliekamas namų darbų ir papildomas užduotis, aktyvų darbą pamokoje ir kt.
28. Kaupiamojo vertinimo fiksavimo formą dalykų mokytojai aptaria metodinėse grupėse, mokslo metų pradžioje informuoja mokinius.
29. Pusmečių ir metiniai mokinių įvertinimai fiksuojami mokinių pažangos ir pasiekimų ataskaitose. Klasės auklėtojai nurodytu laiku pateikia suvestines direktoriaus pavaduotojui ugdymui.
30. Mokinių pasiekimai analizuojami:
- 30.1. metodinėse grupėse (esant poreikiui);
 - 30.2. pusmečio pabaigoje, direktoriaus pavaduotojas ugdymui rengia ataskaitą, analizuoja ir rezultatus pristato mokytojų tarybai ir teikia rekomendacijas;
 - 30.3. klasių auklėtojai aptaria rezultatus su mokiniais kartą per mėnesį valandėlės metu ir du kartus per metus tėvų susirinkimų metu. Pirmas tėvų susirinkimas organizuojamas rugsėjo mėnesį, kuriame tėvai supažindinami su mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo sistema;
 - 30.4. vieną kartą per mėnesį mokinių pažanga ir pasiekimai aptariami administracijos posėdyje;
 - 30.5. kartą per du mėnesius vyksta aptarimas Vaiko gerovės posėdyje.

31. Dalykų mokytojai atsakingi už savalaikį pažymių įrašymą į elektroninį dienyną.
 32. Dalykų mokytojai informuoja tėvus apie vertinimo susitarimus mokslo metų pradžioje, apie mokinių mokymosi rezultatus – du kartus per metus vykstančiuose Trišaliuose (mokinys – mokytojas – tėvas) pokalbiuose.
 33. Iškilus mokymosi, elgesio, lankomumo problemų, tėvus (globėjus, rūpintojus) informuoja klasių auklėtojai, dalykų mokytojai, socialinis pedagogas.
 34. Klasės auklėtojas pageidaujant tėvams (globėjams, rūpintojams) teikia informaciją žodžiu ir/ar žinute, pastaba elektroniniame dienyne apie vaiko mokymosi rezultatus, elgesį ir lankomumą, tarpininkauja tarp mokinių ir dalykų mokytojų, mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) sprendžiant mokymosi bei vertinimo problemas.
-

Priedas Nr. 1. MYP vertinimo kriterijai (A, B, C, D) ir dalykų bendrųjų programų pasiekimų sritys

Dalykai pagal metodines grupes	MYP vertinimo kriterijai				BUP pasiekimų sritys					
	A	B	C	D	A	B	C	D	E	F
Lietuvių kalba ir literatūra	Analizavimas	Organizavimas	Teksto kūrimas	Kalbos vartojimas	Kalbėjimas, klausymas ir sąveika	Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas	Rašymas ir teksto kūrimas	Kalbos pažinimas	-	-
Užsienio kalbos	Kalbinio ir vaizdinio teksto supratimas	Kalbinio ir vaizdinio teksto supratimas	Bendravimas	Kalbos vartojimas	Supratimas (receptija)	Raiška (produkavimas)	Sąveika (interakcija)	Tarpininkavimas (mediacija)	-	-
Socialiniai mokslai	Žinojimas ir supratimas	Tyrimas	Bendravimas	Kritinis mąstymas	Istorinės raidos suvokimas	Orientavimasis istoriniame laike ir erdvėje	Istorijos tyrimas ir interpretavimas	Istorinio pasakojimo kūrimas ir raiška	-	-
					Geografijos mokslo pažinimas ir orientavimasis erdvėje bei žemėlapyje	Geografinių reiškinių, procesų ir sistemų pažinimas	Pasaulio geografinis pažinimas ir globalių iššūkių žmonijai analizė	Geografinių tyrimų gebėjimai	-	-
					Šventojo Rašto pažinimas	Tikėjimo turinio pažinimas	Bažnyčia ir liturgija	Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas	Asmuo ir moralė	-
					Saviugda ir savisauga. Aš–Asmuo	Dialoginis bendravimas. Aš–Tu	Socialiniai santykiai. Aš–Mes	Santykis su pasauliu. Aš–Tai	-	-
Gamtos mokslai	Žinojimas ir supratimas	Tyrinėjimas ir kūrimas	Analizavimas ir vertinimas	Mokslo poveikio reflektavimas	Gamtos mokslų prigimties ir raidos pažinimas	Gamtamokslinis komunikavimas	Gamtamokslinis tyrinėjimas	Gamtos objektų ir reiškinių pažinimas	Problemų sprendimas ir refleksija	Žmogaus ir aplinkos dermės pažinimas
Matematika	Žinojimas ir supratimas	Tyrimo būdai	Bendravimas	Matematikos taikymas realiame pasaulyje	Gilus supratimas ir argumentavimas	Matematinis komunikavimas	Problemų sprendimas	-	-	-

Menai	Žinojimas ir supratimas	Įgūdžių tobulinimas	Kūrybinis mąstymas	Reagavimas	Dailės raiška	Dailės supratimas ir vertinimas	Dailės reiškinių ir kontekstų pažinimas	-	-	-
					Muzikavimas (dainavimas, grojimas)	Muzikos kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas)	Muzikos pažinimas ir vertinimas	Muzikinės kultūros kontekstai ir jungtys	-	-
Dizainas	Tyrinėjimas ir analizė	Idėjų tobulinimas	Sprendimo kūrimas	Vertinimas	Problemos identifikavimas, aktualizavimas ir tikslinimas	Sprendimo idėjų generavimas, atrinkimas, plėtojimas	Sprendimo įgyvendinimas ar prototipavimas	Rezultato į(si)vertinimas ir pristatymas	-	-
Fizinis ugdymas	Žinojimas ir supratimas	Veiksmingumo planavimas	Taikymas ir vykdymas	Atsispindėjimas ir veiksmingumo gerinimas	Judėjimo įgūdžių plėtojimas, savikontrolė ir įsivertinimas	Fizinių ypatybių lavinimas ir sveikatingumo plėtojimas	Sporto ir sveikatos vertybinių nuostatų ugdymas ir raiška	-	-	-
MYP bendruomenės projektai	Tyrinėjimas	Planavimas	Veikimas	Reflektavimas	-	-	-	-	-	-

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS METODINĖS GRUPĖS VERTINIMO SUSITARIMAI

TB kriterijai, pagal kuriuos nustatomi pasiekimų lygiai	Pasiekimų sritys ir pasiekimai pagal bendrąsias ugdymo programas	Pasiekimų vertinimo formos	Vertinimas (apibendrinamasis, kaupiamasis, formuojamasis)
<p>A. Analizavimas</p> <p>i. analizuoja teksto (-ų) turinį, kontekstą, kalbą, struktūrą, techniką ir stilių.</p> <p>ii. . Aptaria, analizuoja, lygina ir vertina įvairius skaitomus tekstus.</p> <p>iii. . Taiko grožinių ir negrožinių tekstų skaitymo strategijas.</p> <p>iv. nustato tekstų žanrų panašumus ir skirtumus.</p>	<p>A. Skaitymas ir teksto supratimas</p> <p>A1. Sąmoningai skaito įvairaus pobūdžio tekstus.</p> <p>A2. Aptaria, analizuoja, lygina ir vertina įvairius skaitomus tekstus.</p> <p>A3. Taiko grožinių ir negrožinių tekstų skaitymo strategijas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teksto skaitymo ir suvokimo testai; • Literatūriniai projektiniai darbai ir pateikčių vizualizavimas; • Skirtingų žanrų teksto suvokimo testas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Apibendrinamasis vertinimas
<p>B. Organizavimas</p> <p>i Tinkamai vartoja kalbinės raiškos priemones, turtina savo kalbą.</p> <p>ii. Dalyvauja įvairiose komunikavimo situacijose, atsižvelgdami į situaciją, tikslą, adresatą.</p> <p>iii. Taiko klausymosi ir kalbėjimo strategijas.</p>	<p>B. Kalbėjimas, klausymas ir sąveika</p> <p>B1. Aktyviai klausosi sakomojo ir audiovizualinio teksto.</p> <p>B2. Dalyvauja įvairiose komunikavimo situacijose, atsižvelgdami į situaciją, tikslą, adresatą.</p> <p>B3. Tinkamai vartoja kalbinės raiškos priemones, turtina savo kalbą, laikosi kalbos normų.</p> <p>B4. Taiko klausymosi ir kalbėjimo strategijas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diskusija, debatai, pokalbis; • Eilėraščių deklamavimas; • Oratorinis kalbėjimas; • Aktyvusis klausymas; • Viešasis kalbėjimas; • Kūrinių inscenizacijos; • Projektinė veikla; • Tiriamieji darbai; • Užklasiniai skaitiniai. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Apibendrinamasis vertinimas
<p>C. Teksto kūrimas</p> <p>i. kuria tekstus, tekstus laikydamiesi kalbos normų ir kalbos vartojimo etiketo.</p> <p>ii. . Kuria įvairius sakytinius ir rašytinius tekstus, atsižvelgdami į rašymo tikslą, adresatą ir komunikavimo situaciją.</p> <p>iii. . Tinkamai pasirenka turinį, struktūrą ir raišką.</p>	<p>C. Rašymas ir teksto kūrimas</p> <p>C1. Kuria įvairius sakytinius ir rašytinius tekstus, atsižvelgdami į rašymo tikslą, adresatą ir komunikavimo situaciją.</p> <p>C2. Tinkamai pasirenka turinį, struktūrą ir raišką.</p> <p>C3. Rašo tekstus laikydamiesi kalbos normų ir kalbos vartojimo etiketo.</p> <p>C4. Taiko rašymo ir pristatymo strategijas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pastraipų kūrimas; • Aprašymas; • Pasakojimas; • Laiškas; • Atpasakojimas; • Interviu; • Dienoraštis • Unito baigiamasis darbas. (samprotavimo tipo rašinys) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Apibendrinamasis vertinimas
<p>D. Kalbos vartojimas</p> <p>i. tinkamai vartoja sakinių struktūras, naudoja įvairių žodyną.</p>	<p>D. Kalbos pažinimas</p> <p>D1. Aptaria kalbos funkcionavimą visuomenėje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Savarankiškas darbas; • Žodžių diktantai; 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis)

<p>ii. parenka tinkamą rašymo ir kalbėjimo stilių, kuris atitinka adresatą.</p> <p>iii. taiko leksikos, žodžių darybos, sintaksės ir morfologijos žinias.</p> <p>iv. taiko kalbos pažinimo strategijas.</p> <p>v. naudoja tinkamus neverbalinio bendravimo būdus.</p>	<p>D2. Taiko fonetikos ir kirčiavimo žinias.</p> <p>D3. Taiko leksikos, žodžių darybos ir morfologijos žinias.</p> <p>D4. Taiko sintaksės žinias.</p> <p>D5. Vartoja kalbotyros sąvokas ir terminus.</p> <p>D6. Taiko kalbos pažinimo strategijas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Apklausos raštu; • Diktantai; • Skyriaus įsivertinimo užduotys • Baigiamasis kontrolinis darbas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Kaupiamasis (formuojamasis) • Apibendrinamasis vertinimas
---	--	--	---

**SOCIALINIŲ MOKSLŲ METODINĖS GRUPĖS VERTINIMO SUSITARIMAI
(ISTORIJA, GEOGRAFIJA)**

TB kriterijai, pagal kuriuos nustatomi pasiekimų lygiai	Pasiekimų sritys ir pasiekimai pagal bendrąsias ugdymo programas	Pasiekimų vertinimo formos, užduotys	Vertinimas (apibendrinamasis, kaupiamasis, formuojamasis)
<p>A Žinojimas ir supratimas (Knowing and understanding) i. use terminology in context ii. demonstrate knowledge and understanding of subject-specific content and concepts through descriptions, explanations and examples</p>	<p>Geografinių reiškinių, procesų ir sistemų pažinimas. (B) gamtos procesų, reiškinių ir sistemų analizė (B1); visuomeninių procesų, reiškinių ir sistemų analizė (B2); gamtinių ir visuomeninių sistemų sąryšingumo analizė (B3). Geografinis mokslo pažinimas ir orientavimasis erdvėje ir žemėlapyje (A) orientavimasis erdvėje, vietovėje ir žemėlapyje (A1); geografinės padėties nustatymas ir apibūdinimas (A2); geografijos mokslo pažinimo klausimų analizavimas (A3) Orientavimasis istoriniame laike ir erdvėje (A) Įvykių, reiškinių priežasčių ir padarinių apibūdinimas (A1); Įvykių, reiškinių bruožai, ypatumai (A2); Asmenybių vaidmuo istorijoje (A3)</p>	<p>Kontrolinis darbas Praktinis darbas</p>	<p>Apibendrinamasis pažymys</p>
<p>B Tyrinėjimas (Investigating) i. formulate a clear and focused research question and justify its relevance ii. formulate and follow an action plan to investigate a research question iii. use research methods to collect and record relevant information iv. evaluate the process and results of the investigation</p>	<p>Geografinių tyrimų gebėjimai (D) geografinių klausimų kėlimas (D1); geografinės informacijos paieška ir atranka (D2); geografinės informacijos tvarkymas ir pateikimas (D3); geografinės informacijos analizavimas ir interpretavimas (D4); atsakymas į geografinius klausimus ir išvadų formulavimas (D5) Istorijos tyrimas, interpretavimas(B) Chronologijos supratimas (B1); Istorinės erdvės supratimas (B2).</p>	<p>Tyrimas</p>	<p>Apibendrinamasis pažymys</p>
<p>C Bendravimas (Communicating) i. communicate information and ideas using an appropriate style for the audience and purpose ii. structure information and ideas in a way that is appropriate to the specified format iii. document sources of information using a recognized convention</p>	<p>Istorinio pasakojimo raiška (C) Istorijos šaltinio apibūdinimas (C1); Istorijos šaltinio, teksto analizė, interpretavimas ir vertinimas (C2); Istorinis tyrimas ir tyrinėjimas (C3).</p>	<p>Projektinis darbas Pristatymas</p>	<p>Apibendrinamasis pažymys</p>

<p>D Kritinis mąstymas (Thinking critically) i. discuss concepts, issues, models, visual representation and theories ii. synthesize information to make valid arguments iii. analyse and evaluate a range of sources/data in terms of origin and purpose, examining value and limitations iv. interpret different perspectives and their implications</p>	<p>Pasaulio geografinis pažinimas ir globalių iššūkių žmonijai analizė (C) pasaulio šalių, regionų, vietovių gamtinių ir visuomeninių bruožų analizė darnaus vystymosi kontekste (C1); pasaulio šalių, regionų, vietovių geografinių bruožų ir ypatumų erdvinės raiškos aiškinimas (interpretavimas) (C2); Istorinės raidos supratimas (D) Istorijos sąvokų supratimas ir vartojimas (D1); Istorinio pasakojimo kūrimas (D2); Istorinio supratimo raiška (D3).</p>	<p>Savarankiškas darbas Apklausa</p>	<p>Apibendrinamasis pažymys</p>
--	---	---	---------------------------------

**SOCIALINIŲ MOKSLŲ METODINĖS GRUPĖS VERTINIMO SUSITARIMAI
(ISTORIJA, GEOGRAFIJA)**

TB kriterijai, pagal kuriuos nustatomi pasiekimų lygiai	Pasiekimų sritys ir pasiekimai pagal bendrąsias ugdymo programas	Pasiekimų vertinimo formos, užduotys	Vertinimas (apibendrinamasis, kaupiamasis, formuojamasis)
<p>A Žinojimas ir supratimas (Knowing and understanding) i. use terminology in context ii. demonstrate knowledge and understanding of subject-specific content and concepts through descriptions, explanations and examples</p>	<p>Socialiniai santykiai. Aš–Mes (C). aš ir šeima (C1); aš ir draugai (C2); aš ir bendruomenė (C3); aš ir virtuali bendruomenė (C4) Savimonė ir savitvarda Socialinis sąmoningumas ir tarpasmeninis bendravimas Sprendimų priėmimas ir atsakingas elgesys Tikėjimo turinio pažinimas (B). Išplėtoja Jėzaus kaip Atpirkėjo misijos sampratą (B1); Apibūdina Dievo Trejybės slėpinį (B2); Apibūdina žmogų, kaip gebantį pažinti Dievą ir kurti santykį su Juo (B3); Apibūdina ir gerbia skirtingas religijas ir kultūras (B4)</p>	<p>Atliekami namų darbai, jų kokybė; Tvarkingi užrašai, darbų atlikimas laiku; Įgytų žinių praktinis pritaikymas. -1 lygis - Informacijos atgaminimas (prisiminimas, supratimas), sąvokų aiškinimas savais žodžiais, suvokimas, tinkamas vartojimas, veikla pagal pavyzdį; – 2 lygis - Palyginti, išskirti panašumus ir skirtumus, pateikti pavyzdžių iš savo gyvenimo Pritaikyti naujoje situacijoje, sprendžiant gyvenimišką problemą. – 3 lygis - Apibendrinti, padaryti išvadas, išskirti moralines vertybes, išsamiai pagrįsti, argumentuoti savo nuomonę Individualus, savarankiškas darbas; Apklausas raštu, testai, esė, rašto darbas, klausimynas, atsakymai į klausimus, Teksto analizė ir interpretacija.</p>	<p>Formuojamasis Apibendrinamasis</p>
<p>B Tyrinėjimas (Investigating) i. formulate a clear and focused research question and justify its relevance ii. formulate and follow an action plan to investigate a research question iii. use research methods to collect and record relevant information iv. evaluate the process and results of the investigation</p>	<p>Saviugda ir savisauga. Aš–Asmuo (A). pažįsta savo unikalumą (A1); pažįsta savo jausmus (A2); rūpestis dėl savęs ir kitų (A3); aš ir virtualumas (A4). Savimonės ir savitvardos įgūdžiai <ul style="list-style-type: none"> • Mokyti suvokti ir valdyti savo emocijas ir elgesį (1) • Panaudoti socialinius gebėjimus bei įgūdžius veiksmingam bendravimui (2) • Tobulinti gebėjimus, susijusius su mokymosi ir gyvenimo tikslų siekimu (3) Šventojo Rašto pažinimas (A). tyrinėja Biblijos kanono atsiradimą (A1); skaito ir interpretuoja Šventąjį Raštą (A2); nagrinėja Biblijos pasakojimą (A3)</p>	<p>Užduoties reikalavimų analizė ir atliepimas; Gebėjimas planuoti ir organizuoti savo veiklą; Probleminių klausimų kėlimas; Kitų darbų argumentuotas, konstruktyvus vertinimas, Savo darbų sąžiningas įsivertinimas; Aptarimas ko išmoko ir ką daryti, kad pažanga būtų geresnė; kūrybingumas, gebėjimas rasti netipiškus sprendimus. Informacijos ir šaltinių paieška, atranka, analizė, sisteminimas, apibendrinimas, išvadų pateikimas; Kūrybinis darbas individualus, poroje arba grupėje (plakatas, koliažas, atvirukas, steam užduotis, laiškas, video filmukas) darbų pristatymai; Projektiniai darbai, referatas ar atrinkta informacija, tiriamieji darbai. Projektas/refleksijos dienoraštis</p>	<p>Formuojamasis Apibendrinamasis</p>

<p>C Bendravimas (Communicating) i. communicate information and ideas using an appropriate style for the audience and purpose ii. structure information and ideas in a way that is appropriate to the specified format iii. document sources of information using a recognized convention</p>	<p>Dialoginis bendravimas. Aš–Tu (B). Kitas kaip draugas (B1); Kitas kaip artimas (B2); Kitas kaip svetimas (B3); Virtualus Kitas (B4). Socialinis sąmoningumas ir tarpasmeninio bendravimo gebėjimai <ul style="list-style-type: none"> • Atpažinti kitų jausmus ir ketinimus (1) • Atpažinti individualius ir grupinius panašumus bei skirtumus (2) • Panaudoti socialinius gebėjimus bei įgūdžius veiksmingam bendravimui (3) • Parodyti sugebėjimą konstruktyviai valdyt ir spręsti tarpasmeninius konfliktus (4) Bažnyčia ir liturgija (C) apibrėžia Bažnyčią kaip Dievo tautą (C1); analizuoja liturgiją, geba joje dalyvauti (C2); įvardija ir apibūdina sakramentus, kaip Dievo malonės ženklus (C3)</p>	<p>Dalyvavimas pokalbyje, diskusijoje, aktyvus klausymasis; Gebėjimas sklandžiai reikšti savo mintis, pagrįsti, spręsti problemas; Darbas grupėje, bendradarbiavimas, vaidmenų pasiskirstymas; Gebėjimas susikaupti, nurimti, laikytis elgesio taisyklių; Kultūringas elgesys, iniciatyvumas, pagalba kitam; Originalumas ir estetiškumas bei raštingumas, sklandus minčių dėstymas, kalbos kultūra;</p> <p>Savarankiško darbo pristatymas, inscenizacija; Konstruktyvus konfliktų sprendimas sprendimo būdų argumentuotas pateikimas, remiantis moralinėmis vertybėmis ir nuostatomis; Trumpi pranešimai. Projektas, rašinys, praktinis darbas grupėse.</p>	<p>Formuojamasis</p> <p>Apibendrinamasis</p>
<p>D Kritinis mąstymas (Thinking critically) i. discuss concepts, issues, models, visual representation and theories ii. synthesize information to make valid arguments iii. analyse and evaluate a range of sources/data in terms of origin and purpose, examining value and limitations iv. interpret different perspectives and their implications</p>	<p>Santykis su pasauliu. Aš–Tai (D). aš ir augmenija (D1); aš ir gyvūnija (D2); aš ir ekologija (D3); ekologinių problemų raiška virtualybėje (D4) Sprendimų priėmimų gebėjimai ir atsakingas elgesys <ul style="list-style-type: none"> • Apsvarstyti etinius, saugos ir visuomeninius veiksnius prieš priimant sprendimus akademinėje ir socialinėje aplinkoje (1) • Skatinti aktyvų dalyvavimą mokyklos ir vietos bendruomenės gyvenime (2) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas (D) analizuoja žmogaus santykio su Dievu dinamiką (D1); aptaria gyvenimo Kristuje būdus ir geba juos pasirinkti (D2);</p>	<p>Nuostata sveikai gyventi, gerbti save ir aplinką; Tausojantis santykis su gamtine ir kultūrine aplinka; Savikontrolės užduotys – savo paties darbo vertinimas, kreipiant dėmesį į vertinimo kriterijus, bandant sau atsakyti į klausimus: Kokį pažymį parašysiu sau? Kodėl? Ką reikėtų patobulinti? Ką darysiu kitaip? Kas pavyko? Kas buvo sunku? Faktų ir reiškinių analizė, Priežasties ir pasekmės ryšių nustatymas; Mąstymo žemėlapių braižymas; Filmų peržiūra ir analizė, situacijų iš kasdienio gyvenimo-probleminių situacijų analizė. Projektas/refleksijos dienoraštis</p>	<p>Formuojamasis</p> <p>Apibendrinamasis</p>

	<p>pagrindžia krikščionio pašaukimą šventumui (D3).</p> <p>Asmuo ir moralė (E)</p> <p>apibrėžia žmogaus gyvybės vertę ir neliečiamumą (E1);</p> <p>pagrindžia kūno šventumo sampratą (kūno teologija) (E2); priima sprendimus atsižvelgdamas į kūrinijos integralumą ir ekologinę etiką (E3);</p> <p>analizuoja ir paaiškina socialinį Bažnyčios mokymą (E4).</p>		
--	--	--	--

* Dorinio ugdymo ir SEU vertinimo kriterijai ugdymo procese persipina ir taikomi pasirinktinai, atsižvelgiant į mokymo turinį

GAMTOS MOKSLŲ METODINĖS GRUPĖS VERTINIMO SUSITARIMAI

TB kriterijai, pagal kuriuos nustatomi pasiekimų lygiai	Pasiekimų sritys ir pasiekimai pagal bendrąsias ugdymo programas*	Pasiekimų vertinimo formos	Vertinimas (apibendrinamasis, kaupiamasis, formuojamasis)
<p>A. Žinojimas ir supratimas</p> <p>i. paaiškinti mokslo žinias</p> <p>ii. taikyti mokslo žinias ir supratimą sprendžiamas pažįstamas ir nepažįstamas problemas, situacijas</p> <p>iii. analizuoti ir vertinti informaciją, kad padarytų moksliskai pagrįstus sprendimus</p>	<p>Gamtos mokslų prigimties ir raidos pažinimas (A)</p> <p>1. įvardija ir paaiškina, pateikia ir apibūdina teorinių ir taikomųjų sričių pavyzdžių (A1);</p> <p>2. apibūdina mokslo teorijų, modelių kūrimo, pagrindimo principus, aptaria teorijų, modelių kitimą. Naujų faktų atradimą ir teorijų kaitą sieja su mokslo kintamumu (A2);</p> <p>3. nurodo moksliniams tyrimams taikomus etikos reikalavimus. Sieja etikos normas su mokslo raida ir prognozuoja jo kitimą (A3);</p> <p>4. analizuoja ir kritiškai vertina mokslinės pažangos ir technologijų vystymosi įtaką visuomenės raidai ir gyvenimo kokybei. Apibūdina vystymąsi Lietuvoje ir pasaulyje: įvardija žymiausias mokslo atstovus ir aptaria svarbiausius jų pasiekimus. Susipažįsta su šiuolaikinių tyrimo metodų ir medžiagų įvairove ir svarba. Apibendrina ir kritiškai vertina įvairiuose informacijos šaltiniuose pateikiamą informaciją apie mokslo atradimus, technologijų plėtotę, aplinkosaugą (A4).</p> <p>Gamtos objektų ir reiškinių pažinimas (D)</p> <p>1. nagrinėja mokslo objektus, reiškinius ir procesus, juos apibūdina (D1);</p> <p>2. tikslingai taiko turimas žinias įvairiose situacijose, aiškindamiesi procesus ir reiškinius, sieja skirtingų mokslų žinias į visumą (D2);</p> <p>3. aiškina įvairių medžiagų savybes ir jų kitimo dėsningumus, atpažįsta priežasties ir pasekmės ryšius, taiko gamtos mokslų dėsnius (D3);</p> <p>4. klasifikuoja, lygina tiriamas medžiagas, objektus, procesus, reiškinius atsižvelgdami į jų savybes ir požymius (D4);</p> <p>5. modeliuoja įvairias chemines medžiagas, objektus, procesus ir reiškinius, nurodo bendrus dėsningumus (D5).</p> <p>Žmogaus ir aplinkos dermės pažinimas (F)</p> <p>1. įvardija save kaip gamtos dalį, paaiškina gamtos mokslų įtaką sveikatai, nurodo sveikos aplinkos kriterijus (F1);</p>	<p>Kontrolinis darbas</p> <p>Savarankiškas darbas</p> <p>Testas</p> <p>Apklausa raštu</p> <p>Apklausa žodžiu</p>	<p>Apibendrinamasis vertinimas</p> <p>Kaupiamasis vertinimas</p> <p>Formuojamasis vertinimas</p>

	<p>2. paaiškina sąsajas tarp gamtinės ir socialinės aplinkos, ir technologijų, nusako žmogaus veiklos teigiamą ir neigiamą poveikį gamtai (F2);</p> <p>3. prisiima atsakomybę ir veikia, saugodami gamtą ir racionaliai vartodami išteklius (F3).</p>		
<p>B Tyrinėjimas ir kūrimas</p> <p>i. paaiškinti problemą ar klausimą, kurį reikia patikrinti moksliniu tyrimu</p> <p>ii. suformuluokite patikrinamą hipotezę ir paaiškinkite ją pasitelkdami mokslinius samprotavimus</p> <p>iii. paaiškinti, kaip manipuluoti kintamaisiais, ir paaiškinti, kaip bus renkami duomenys</p> <p>iv. projektuoti mokslinius tyrimus.</p>	<p>Gamtamokslinis tyrinėjimas (C)</p> <p>1. paaiškina, kas yra tyrimai, įvardija tyrimų atlikimo etapus (C1);</p> <p>2. kelia probleminius klausimus, su jais susietus tyrimo tikslus, formuluoja hipotezes (C2);</p> <p>3. planuoja tyrimą: pasirenka tinkamą tyrimo būdą, priemones, medžiagas, tyrimo atlikimo vietą, laiką bei trukmę, numato tyrimo rezultatų patikimumo užtikrinimą (C3);</p> <p>4. atlieka tyrimą: saugiai naudodamiesi priemonėmis ir medžiagomis atlieka numatytas tyrimo veiklas laikydamiesi etikos reikalavimų, tikslingai stebi vykstančius procesus ir fiksuoja pokyčius, tiksliai atlieka matavimus (C4);</p> <p>5. analizuoja ir matematiškai apdoroja gautus rezultatus ir duomenis: įvertina jų patikimumą, tiriamojo darbo netikslumus bei matavimo paklaidas, atrenka reikiamus išvada daryti, atlieka reikalingus skaičiavimus ir pertvarkymus. Pasirenka tinkamus rezultatų ir duomenų pateikimo būdus (C5);</p> <p>6. formuluoja išvadas atsižvelgdamas į tyrimo hipotezę, apmąsto atliktas veiklas, numato tyrimo tobulinimo ir plėtotės galimybes (C6).</p>	<p>Tiriamasis darbas Praktikos darbas Kūrybinis Projektinis darbas Modelis</p>	<p>Apibendrinamasis</p> <p>Formuojamasis</p>
<p>C Apdorojimas ir vertinimas</p> <p>i. pateikti surinktus ir transformuotus duomenis</p> <p>ii. interpretuoti duomenis ir paaiškinti rezultatus pasitelkiant mokslinius samprotavimus</p> <p>iii. įvertinti hipotezės pagrįstumą remiantis mokslinio tyrimo rezultatais</p> <p>iv. įvertinti metodo pagrįstumą</p> <p>v. paaiškinti metodo patobulinius ar plėtinius.</p>	<p>Gamtamokslinis komunikavimas (B)</p> <p>1. tinkamai vartoja gamtamokslines sąvokas, terminus, simbolius, formules, matavimo vienetus (B1);</p> <p>2. suranda reikiamą informaciją įvairiuose šaltiniuose ir ją apdoroja. Tinkamai perduoda informaciją</p> <p>Kalbą vartoja tinkamai ir tikslingai, laikydamiesi etikos ir etiketo, tinkamai cituoja informacijos šaltinius (B2);</p> <p>3. skiria objektyvią informaciją nuo subjektyvios (nuomonės), pasirenka patikimus informacijos šaltinius (B3);</p> <p>4. tinkamai, laikydamiesi etikos ir kalbos normų, praktiškai taiko kalbos žinias, tikslingai vartoja sąvokas, skirtingais būdais ir formomis perteikdami kitiems gamtamokslinę informaciją (B4);</p>	<p>Tiriamasis darbas Praktinis darbas Kūrybinis darbas Projektinis darbas Modelio kūrimas</p>	<p>Apibendrinamasis</p> <p>Formuojamasis</p>

	5. formuluoja klausimus, argumentais grindžia savo atsakymus. Argumentuotai diskutuoja aktualiomis temomis (B5).		
D Mokslo poveikio apmąstymas i. paaiškinti, kaip mokslas taikomas ir naudojamas sprendžiant problemą ii. aptarti ir įvertinti įvairias mokslo panaudojimo ir jo taikymo pasekmes sprendžiant problemas iii. efektyviai taikyti mokslinę kalbą iv. dokumentuoti kitų darbą ir panaudotus informacijos šaltinius	Problemų sprendimas ir refleksija (E) 1. pasirenka tinkamas strategijas atlikdami įvairias užduotis, prognozuoja rezultatus, siūlo problemų sprendimo alternatyvas (E1); 2. tikslingai ir kūrybiškai taiko turimas gamtos mokslų žinias, įgytus gebėjimus, gautus tyrimų rezultatus naujose situacijose (E2); 3. kritiškai vertina gautus rezultatus atsižvelgdami į realų kontekstą (E3); 4. reflektuoja asmeninę pažangą mokantis įvardija savo stiprybes ir tobulintinas sritis, kelia tolesnius mokymo(si) tikslus (E4).	Referatas Skaidrių pristatymas Ilgalaikis projektas	Apibendrinamasis Formuojamasis

MATEMATIKOS METODINĖS GRUPĖS VERTINIMO SUSITARIMAI

TB kriterijai, pagal kuriuos nustatomi pasiekimų lygiai	Pasiekimų sritys ir pasiekimai pagal bendrąsias ugdymo programas*	Pasiekimų vertinimo formos	Vertinimas (apibendrinamasis, kaupiamasis, formuojamasis)
<p>A. Žinojimas ir supratimas</p> <p>i. gebėti atsirinkti matematinės sąvokas ir sąryšius sprendžiant žinomas ir naujai išmoktas užduotis.</p> <p>ii. gebėti sėkmingai taikyti pasirinktas sąvokas ir sąryšius sprendžiant užduotis.</p> <p>iii. teisingai spręsti įvairaus sudėtingumo užduotis.</p>	<p>Skaičiai ir skaičiavimai. Mokiniai išmoks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • įvairiais būdais išreikšti, apibūdinti skaičius, suvoks jų tarpusavio ryšius; • sklandžiai ir užtikrintai skaičiuoti mintinai, raštu ir skaičiuotuviu, įskaitant kėlimą sveikuoju laipsniu ir kvadratinės bei kubinės šaknies traukimą; • priimti skaičiavimais pagrįstus sprendimus įvairiuose nagrinėjamuose kontekstuose; • nagrinėti ir modeliuoti realaus gyvenimo ir matematinės problemas, strategiškai mąstyti; • kritiškai ir kūrybiškai mąstyti, konstruoti ir įvertinti matematinius teiginius. 	<p>Testai klasėje</p> <p>Kontrolinės užduotys</p> <p>Užduotys apimančios žinomas ir naujai išmokstamas temas.</p>	<p>Formuojamasis vertinimas.</p> <p>Apibendrinamasis vertinimas.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas.</p>
<p>B. Modelių tyrimas</p> <p>i. taikyti matematinius sprendimo būdus konkrečiose situacijose.</p> <p>ii. pagrįsti pasirinktus sprendimo būdus, naudojant taisykles ir formules.</p> <p>iii. patikrinti ar surasti sprendimo būdai tinka kitoms užduotims.</p>	<p>Modeliai ir sąryšiai.</p> <p>Mokiniai išmoks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tyrinėti ir įvairiais būdais apibūdinti dėsningumus bei sekas, įskaitant tiesioginį ir atvirkščiąjį proporcingumą; • suprasti ir naudoti matematinę simboliką struktūroms, dėsniams išreikšti; • suprasti funkcijos sąvoką, atpažinti ir taikyti tiesinės ir kvadratinės funkcijų modelius, tiriant matematinės ir realaus turinio situacijas; • suprasti, taikyti ir kurti matematinius modelius (lygtį, nelygybę, reiškinių, lentelę, grafiką ir kt.) tiek realiame, tiek abstrakčiame kontekste. 	<p>Matematiniai tyrimai, kurie leidžia mokiniams:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pasirinkti matematinius tyrimo būdus; ✓ pasiekti samprotavimo lygį nuo konkretaus iki globalaus. 	
<p>C. Sąsajos ir ryšiai</p> <p>i. vartoti tinkamai matematinę kalbą, bei matematinius simbolius tiek žodžiu, tiek raštu.</p> <p>ii. informacijai pateikti naudoti tinkamas matematinės vaizdavimo formas.</p> <p>iii. naudoti logines sąsajas.</p> <p>iv. informaciją pateikti loginėmis struktūromis, besisiejančiomis tarpusavyje.</p>	<p>Geometrija ir matavimai. Mokiniai išmoks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • natūralius ir žmogaus istorijos bėgyje sukurtus kultūrinius objektus analizuoti kaip abstrakčių geometrinių figūrų realizavimo atvejus; • tyrinėti ir atrasti dvimačių ir trimačių figūrų geometrines savybes, jas pagrįsti, įrodyti; • sieti algebrines ir geometrines sąvokas, nagrinėdami skaičių tiesę ir koordinačių plokštumą; • sieti geometrinių figūrų savybes ir trigonometrinius sąryšius sprendžiant matematinio ir realaus turinio problemas; • atlikti tyrimus, kelti hipotezes naudodami konstravimo ir matavimo priemones, įskaitant ir skaitmenines; 	<p>Realaus gyvenimo problemų tyrimai reikalaujantys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aiškių loginių struktūrų; ✓ įvairių duomenų pristatymo formų (diagramų, grafikų, schemų, lentelių ir t.t.). 	

	<ul style="list-style-type: none"> • naudoti matavimo įrankiais, taikyti matavimo skales, matavimo vienetus ir jų sąryšius įvairiose žmogaus veiklos srityse; • taikyti plokštumos transformacijas ir vektorius, konstravimo, brėžimo metodus, tiriant geometrinių figūrų savybes ir jų sąryšius, išvelgiant jų pasireiškimo pavyzdžius realiame gyvenime ir kituose moksluose. 		
<p>D. Matematikos taikymas realiame gyvenime.</p> <p>i. išsiaiškinti sudedamąsias dalis realios gyvenimiškos situacijos.</p> <p>ii. pasirinkti tinkamą matematinę strategiją problemai išspręsti.</p> <p>iii. sėkmingai taikyti matematinės strategijas atsakymui gauti.</p> <p>iv. gebėti įvertinti paklaidas.</p> <p>v. suvokti ar pasirinktas sprendimas yra prasmingas ir vienintelis.</p>	<p>Duomenys ir tikimybės. Mokiniai išmoks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • parengti praktinį statistinio tyrimo projektą; • rinkti, tvarkyti, analizuoti ir interpretuoti duomenis; • apskaičiuoti imties skaitines charakteristikas, nustatyti, kokią informaciją jos teikia; • analizuoti ir kritiškai vertinti įvairiais būdais pateiktą statistinę informaciją, su kuria susiduria asmeniniame gyvenime ar mokantis kitų dalykų; • suprasti kas yra statistinė tikimybė, kaip ja pasinaudoti prognozuojant kasdienes įvykius; • apskaičiuoti įvykio tikimybę, taikant klasikinę tikimybės apibrėžimą ir savybes, suvokti teorinės ir statistinės tikimybės sąsajas. 	Galimybė spręsti įvairias kasdieniniame realiame gyvenime sutinkamas užduotis, taikant matematinius sąryšius ir sąvokas.	

Neformalus vertinimas:

pagyrimas žodžiu.

Pažymiu nevertinama

- žodžiu įvertinamos mokinio pastangos, aktyvumas;
- atkreipiamas dėmesys į klaidas;
- numatomos perspektyvos;
- mokinių įsivertinimas, draugų vertinimas.

Diagnostinis (Nuolatinis vertinimas, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti pažangą, skatina mokinius mokytis, sudaro galimybes bendradarbiauti.)

Pažymiu vertinama:

- Kontroliniai darbai.
- Praktikos darbai.
- Projektiniai darbai (ne mažiau, kaip 2 darbai per pusmetį)
- Frontali apklausa.
- Testai.
- Namų darbai.

**MENŲ METODINĖS GRUPĖS VERTINIMO SUSITARIMAI
(MUZIKA)**

TB kriterijai, pagal kuriuos nustatomi pasiekimų lygiai	Pasiekimų sritys ir pasiekimai pagal bendrąsias ugdymo programas	Pasiekimų vertinimo formos	Vertinimas (apibendrinamasis, kaupiamasis, formuojamasis)
A Žinojimas ir supratimas	A Muzikavimas (grojimas, dainavimas) <ul style="list-style-type: none"> • Nagrinėja atliekamą kūrinį, aptaria jo interpretavimą. • Pristato, atlieka (vienas ar su kitais) pasirinktą kūrinį, vertina savo ir kitų atlikimą • Dalyvauja muzikiniame ir kultūriniame gyvenime 	Testai Viktorinos Apklaustos Atviros užduotys	Diagnostinis
B Įgūdžių tobulinimas	B Muzikos kūryba (improvizuoja, aranžuoja, komponuoja) <ul style="list-style-type: none"> • Improvizuoja muzikinius darinius • Komponuoja vienas ir su kitais, taikydamas muzikinės kalbos elementus ir struktūras • Pristato ir vertina savo bei kitų kūrybą 	Pristatymai Kūrybinis darbas Praktinis darbas	Formuojamasis
C Kūrybinis mąstymas	C Muzikos pažinimas ir vertinimas <ul style="list-style-type: none"> • Pristato ir vertina savo bei kitų kūrybą • Kūrinio meninį įspūdį sieja su jo muzikinėmis savybėmis, skirtingomis suvokimo perspektyvomis, reflektuoja savo estetinę patirtį. • Tyrinėja muzikos kūrinio kontekstus, paskirtį, integracines sąsajas, komentuoja muzikinių stilių ir kultūrų įvairovę 	Apklausa žodžiu Pristatymas / demonstravimas	Kaupiamasis Formuojamasis
D Reagavimas	D Muzikinės kultūros kontekstai ir jungtys <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdina Lietuvos muzikinės kultūros bruožus, raidos tendencijas, ieško sąsajų su kitomis kultūromis. • Atpažįsta, lygina ir vertina pasaulio muzikinių kultūrų reiškinius. • Dalyvauja muzikiniame – kultūriniame gyvenime ir jį vertina asmeninės patirties kontekste. 	Renginiai Atsiskaitomas (didelės apimties) darbas	Apibendrinamasis

DIZAINO METODINĖS GRUPĖS VERTINIMO SUSITARIMAI

TB kriterijai, pagal kuriuos nustatomi pasiekimų lygiai	Pasiekimų sritys ir pasiekimai pagal bendrąsias ugdymo programas	Pasiekimų vertinimo formos	Vertinimas (apibendrinamasis, kaupiamasis, formuojamasis)
<p>A Inquiring and analysing Students are presented with a design situation, from which they identify a problem that needs to be solved. They analyse the need for a solution and conduct an inquiry into the nature of the problem. In order to reach the aims of design, students should be able to:</p> <p>i.explain and justify the need for a solution to a problem for a specified client/target audience ii. identify and prioritize the primary and secondary research needed to develop a solution to the problem iii. analyse a range of existing products that inspire a solution to the problem iv. develop a detailed design brief which summarizes the analysis of relevant research.</p>	<p>Programoje pasiekimų sritys žymimos raide (pavyzdžiui, A, B), o raide ir skaičiumi (pavyzdžiui, A1, A2) žymimas tos pasiekimų srities pasiekimas</p> <p>Problemos identifikavimas, aktualizavimas ir tikslinimas (A). stebėdamas aplinką ir procesus joje identifikuoja problemą, jos sprendimo poreikį, tikslingai naudoja pažinimo ir praktikos objektus apibūdinančias technologines sąvokas (A1); ieško, randa, atrenka ir kaupia informaciją, reikalingą problemos sprendimui (A2); taiko ir paaiškina informaciją problemos sprendimui, apibrėžia ir tikslina problemą, pavaizduoja ją grafine ir (ar) aprašomąja forma (A3)</p>	<p>Informacijos šaltinių paieška ir kaupimas, pildymas pagal poreikį.</p> <p>Informacijos kryptingas parinkimas ir sisteminimas; Sąvokų atpažinimas ir tikslingas naudojimas; Medžiagų parinkimas, savybių ir poveikio aplinkai numatymas ir vertinimas.</p>	<p>Formuojamasis</p> <p>Apibendrinamasis</p>
<p>B Developing ideas Students write a detailed specification, which drives the development of a solution. They present the solution. In order to reach the aims of design, students should be able to:</p> <p>i.develop a design specification which clearly states the success criteria for the design of a solution ii. develop a range of feasible design ideas which can be correctly interpreted by others iii. present the final chosen design and justify its selection iv. develop accurate and detailed planning drawings/diagrams and outline the requirements for the creation of the chosen solution</p>	<p>Sprendimo idėjų generavimas, atrinkimas, vystymas (B). ieško problemos sprendimo idėjų ir jas generuoja (B1); atrenka ir paaiškina problemos sprendimą (B2); sudaro ir pristato problemos sprendimo įgyvendinimo planą (B3)</p>	<p>Kūrybinių idėjų generavimas, pastangos pamokoje; Planavimo procesai, medžiagų ir įrankių pasirinkimas; Klausimų formulavimas ir iškilusių problemų sprendimas. Technologinis projektavimas, grafinis sprendimas, eskizas; Medžiagų savybių vertinimas, atrinkimas geriausiam rezultatui gauti; Galinčių iškilti sunkumų numatymas, sprendimo būdų parinkimas; Technologinės schemas arba sekos sudarymas jos detalizavimas ir esant reikalui papildymas, tobulinimas</p>	<p>Formuojamasis</p> <p>Apibendrinamasis</p>
<p>C Creating the solution Students plan the creation of the chosen solution and follow the plan to create a prototype sufficient for testing and evaluation. In order to reach the aims of design, students should be able to:</p>	<p>Sprendimo įgyvendinimas ar prototipavimas (C). tyrinėdamas ir analizuodamas skiria, įvardina medžiagas (ar komponentus, sistemas), jų savybes ir (ar) charakteristikas, įrankius (ar priemones, įrangą)</p>	<p>Darbas grupėje, vaidmenų pasiskirstymas, bendradarbiavimas; Darbo drausmė ir kultūra; Aktyvus darbas ir savalaikės pagalbos teikimas sau ir draugui.</p>	<p>Formuojamasis</p>

<p>i. construct a logical plan, which describes the efficient use of time and resources, sufficient for peers to be able to follow to create the solution</p> <p>ii. demonstrate excellent technical skills when making the solution</p> <p>iii. follow the plan to create the solution, which functions as intended</p> <p>iv. fully justify changes made to the chosen design and plan when making the solution</p>	<p>technologinius procesus ir (ar) sekas problemos sprendimui įgyvendinti (C1); problemai spręsti parenka, derina ir taiko medžiagas (ar komponentus, sistemas), jų savybes ir (ar) charakteristikas, įrankius (ar priemones, įrangą), technologinius procesus (C2); saugiai, nuosekliai atlieka ir valdo technologinius procesus, sukuria suplanuotą rezultatą (C3).</p>	<p>Racionali, saugi, kokybiška, nuosekli gaminių gamyba; Visų numatytų darbo procesų etapų savarankiškas įgyvendinimas, išpildymas, tikslumas; Darbo saugos laikymasis; Koregavimo galimybių numatymas, gamybinių procesų kontroliavimas; Priemonių turėjimas, racionalus medžiagų panaudojimas; Darbo vietos paruošimas ir sutvarkymas; Kūrybiškumas, originalumas; Gaminio savybių analizė ir savikainos apskaičiavimas.</p>	<p>Apibendrinamasis</p>
<p>D Evaluating Students design tests to evaluate the solution, carry out those tests and objectively evaluate its success. Students identify areas where the solution could be improved and explain how their solution will impact on the client or target audience. In order to reach the aims of design, students should be able to:</p> <p>i. design detailed and relevant testing methods, which generate data, to measure the success of the solution</p> <p>ii. critically evaluate the success of the solution against the design specification</p> <p>iii. explain how the solution could be improved</p> <p>iv. explain the impact of the solution on the client/target audience.</p>	<p>Rezultato į(si)vertinimas ir pristatymas (D) į(si)vertina galutinį rezultatą, sąnaudas, vertę, naudą, pritaikymo galimybes (D1); į(si)vertina procesus rezultatui pasiekti, jų kokybę, formuluoja išvadas (D2); parengia ir pateikia problemos sprendimo rezultato pristatymą (D3)</p>	<p>Namų darbų aptarimas; Veiklos komentavimas, aiškinami tobulinimo būdai; Mokėjimo mokyti pažangos vertinimas; Gaminio kūrybiškas pristatymas. Savo paties ir kitų darbo procesų aptarimas; Atlikto darbo ar produkto argumentuotas technologinis vertinimas ir įsivertinimas, kreipiant dėmesį į vertinimo kriterijus, privalumų ir trūkumų analizė; Atlikto gaminio kokybė, originalumas, inovaciniai sprendimai; Technologinio proceso išbaigtumas, estetika, funkcionalumas; Savikontrolės užduotys-bandant atsakyti į klausimus: Kokį pažymį parašysiu sau, draugui? Kodėl? Ką reikėtų patobulinti? Ką darysiu kitaip? Kas pavyko? Kas buvo sunku?</p>	<p>Formuojamasis</p> <p>Apibendrinamasis</p>

